

SRDIT ODPOR POLJAKOV PRED VARŠAVO

Nazijska armada zavzela Krakov

Nazijske čete z vso silovitostjo pritiskajo na prestolico Varšavo. — Na jugu zavzele važno industrijsko mesto Krakov. — Domneva se, da nazije šele čaka pravi odpor.

Varšava, Poljska. — Kakor kažejo rezultati, poljska armada ni kos silovitemu nazijskemu pritisku. Kljub njemu srditemu odporu, pridobivajo nemške čete dan za dnem novo tla. Dočim so v sredo zavzele na južni fronti mesto Krakov, se je v Varšavi sami pričakovalo, da je padec tudi tega mesta le še vprašanje kratkega časa; nekateri so napovedovali, da bodo Nemci zasedli mesto še isti dan zvečer.

V Varšavi se je pričel v sredo divji pobeg civilistov iz mesta, ko se je izvedelo, da so Nemci oddaljeni od njega na severni strani le še kakih 30 milj. Po radio se je uradno obvestilo, da so se poslale nove poljske divizije, da zaustavijo prodiranje sovražnika; to obvestilo je nekoliko pomirilo ljudi, da si je izseljevanje nadaljevalo. Vendar pa bodo Nemci, tudi, ako prodoro to ojačeno črto, zadeli na nov odpor, predno bodo mogli zasedeti Varšavo. Mesto samo ima namreč še posebno obrambno črto, ki leži devet milj pred njim in, ki je do skrajnosti utrjena. Poljaki upajo, da jim bo ta črta pomagala rešiti mesto, zlasti, ker je njih armada odločena, da zastavi vse sile v obrambo prestolice.

Mesto Krakov, ki so ga, kakor omenjeno, Nemci zavzeli v sredo, leži kakih 45 milj od nemške meje ter je središče važnega industrijskega in rudarskega okrožja. V njem je tudi grob pokojnega poljskega diktatorja Pilsudskega in, kakor trdijo nazijska poročila, je poveljnik nemških čet po zavzetju mesta obiskal grob in se poklonil spominu tega moža.

Po nekaterih nepotrjenih vesteh se je poljska vlada že izselila iz Varšave, in sicer v mesto Lublin, ki leži 90 milj jugo-vzhodno od prestolice. Enako so tudi poslali tujezemskih držav zapustili mesto; ameriški poslanik je bil baje najzadnji med njimi, ki se je umaknil. Vzrok za umik je predvsem v tem, ker je postalo življenje v Varšavi do skrajnosti nevarno. Mesto je namreč izpostavljeno skoraj neprestanemu bombardiranju iz zraka in ga je že velik del v razvalinah.

Nekaterim krogom se zdi umikanje poljske armade presenetljivo, kajti pričakovalo se je od nje večja odpornost, kljub temu, da se je vedelo, da bo nazijski naval strahovit. Sluti pa se, da je prava obrambna linija Poljske bolj proti vzhodu, in da se sedanje umikanje vrši po načrtu ter, da torej pravi odpor nazije šele čaka.

NEMCE HOČEJO IZSTRADATI

Anglija jim bo preprečila uvoz življenjskih potrebščin.

London, Anglija. — Tukajšnja vlada je v sredo objavila odredbo, ki spominja na zadnjo svetovno vojno, ko so zavzele vodile proti Nemčiji dvojno vojno: Eno proti njenemu vojaštvu z orožjem, drugo proti njenemu prebivalstvu s tem, da so ga skušale izstradati. Tudi sedanji odlok meri na tako "izstradalno vojno." V njem so namreč navedene nekatere vrste življenjskih potrebščin, glede katerih bo Anglija z vsemi silami skušala preprečiti, da bi se uvažale v Nemčijo. Med temi so živila, tobak, in razne kovine. Pričakuje se, da se bo v nekaj mesecih že občutno poznalo pomanjkanje tega blaga v Nemčiji.

PANAMA IZDALA POVABILO K ZBOROVANJU

Washington, D. C. — Panamska republika je z odobravitvijo Zed. držav poslala zadnji tork povabilo vsem drugim republikam v južni in severni Ameriki, naj se udeležijo konference, na kateri se ima razpravljati skupno stališče ameriškega kontinenta glede vojne. Namen konference bo predvsem, da se ohrani mir med ameriškimi državami ter, da se obdržijo med njimi normalni trgovski in finančni odnošaji.

ZVIŠANJE VOZNINE V AMERIKO

Rim, Italija. — Italija se je odločila, da bo vzdrževala redno potniško prometno službo preko Atlantika z Ameriko, kljub riskiranemu položaju. Zvišala pa je na svojih parniških voznino za 30 do 66 odstotkov. Povišek je vzrok tega, ker so zavarovalniške družbe znatno dvignile pristojbine za zavarovalnino. Drugi vzrok pa je ta, ker se pričakuje, da bodo ti parniki pluli iz Amerike domov prazni. Potniki, ki se bodo vozili z njimi v Ameriko, so skoraj izključno samo Amerikanci, katerih je v Rimu okrog 2000.

V PARIZU ZAPIRAJO HOTELE

Pariz, Francija. — Veliko tukajšnjih večjih hotelov se je zaprlo, deloma zato, ker je njih oboje moralo v vojaške deloma zaradi pomanjkanja gostov. Isto se je zgodilo tudi s številnimi restavrantii. Za kino gledališča pa je policija izdala ukaz, da se morajo zapreti zvečer 8:30.

NOVA IZNAJDEBA PROTI TIFUSU

New York, N. Y. — Na nekem tukajšnjem zborovanju zdravniških znanstvenikov se je zadnji tork objavilo, da se je posrečilo najti neko novo uspešno zdravilo proti tifusu. Ta iznajdba bo posebno dobrodošla v sedanji vojni, kajti ugotovljeno je, da med vojno umre več ljudi od tifusa kakor od krogel. Posebno Poljski bo to pomagalo, kajti tam se niti v mirnem času ni mogla ta bolezen iztrebiti. Imajo sicer neko cepljenje proti njej, a ga je tako težko pridobivati, da ga je bilo deležno razmeroma le malo ljudi. O novem zdravilu pa se trdi, da je poceni in da se ga lahko izdeluje v velikih količinah.

KRIŽEM SVETA

Berlin, Nemčija. — Že od nedelje naprej se vrše v vojnem ministerstvu vsak dan pogajanja s sovjetsko vojaško komisijo, ki se mudi tukaj. Poleg tega je prišla semkaj v sredo tudi posebna italijanska vojaška komisija.

Ženeva, Švica. — Delo Lige narodov je "prekinjeno" vsled vojne. Tako je Ligin tajnik, J. Avenol, obvestil zadnji tork uslužbenca v tej mednarodni ustanovi. Pri tem je izrazil upanje, da bo po vojni Liga ponovno oživila.

Istanbul, Turčija. — Iz zanesljivih virov se povdarja, da bo vstop Turčije v vojno odvisen od Italije. Kakor hitro bo namreč Italija pokazala znamenja, da se namerava pridružiti Nemčiji, se bo Turčija takoj odločila za vojno na strani Anglije.

Francozi pritiskajo na nemške utrdbe

MALE DRŽAVE NEUTRALNE

Države na jugovzhodu Evrope odločene, da ostanejo nevtralne.

Budapest, Ogrska. — Male države na jugovzhodni Evropi so sicer oborožene in pripravljene za vsak slučaj, toda točasno so z vso odločnostjo pripravljene le za eno, namreč, da ostanejo popolnoma nevtralne, ako bo le mogoče. Med te države spadajo Ogrska, Rumunija, Jugoslavija in Bolgarska, in baje se nameravajo v svrhu obrambe nevtralnosti zvezati v skupen blok. Ogrska se je sicer svoječasno pridružila Nemčiji in Italiji v takozvanj protikomunistični blok, toda točasno nima nika-ke volje, da bi šla v vojno za Nemčijo, zlasti še, ker je ta prelomila pakt proti komunizmu.

ATLANTSKO MORJE POSTALO NEVARNO

London, Anglija. — Plovba po Atlantiku je postala riskirana stvar. Tukajšnja vlada je izdala v sredo zjutraj objavo, v kateri poroča, da so napadli na ladje na dnevnem redu ter je bilo že število trgovskih ladij potopljenih. Zaposleni s tem delom so nemški podmorniki in angleške bojne ladje in tudi med temi pride do pogostih spopadov.

Francozi skušajo prodreti nemško Siegfried linijo. — Nemški aeroplani nad Francijo in Anglijo.

Pariz, Francija. — Francoska armada se je spravila z vso resnostjo na ogromno delo, namreč, da prodre močno nemško obrambno črto ob Renu, nazvano Siegfriedova linija. To je vrsta umetnih utrdb, ki se razteza od švicarske meje proti severu do Nizozemske ter leži nasproti podobni francoski, takozani Maginotovi obrambni črti. Francija si prizadeva, da pride nemški armadi do živega na njeni zapadni fronti, da bi s tem omili- la nje pritisk na Poljsko, toda druge poti za njo ni, kakor, da prodre omenjeno črto. Po poročilu, ki ga je izdalo vojn ministerstvo, se je v tem oziru dosegel delni uspeh, in sicer na severu, blizu luksemburške meje. Napad se vrši na fronti, dolgi sto milj. Težko pa je pričkovati, da bi se kak znoten uspeh dosegel v doglednem času.

Pariz je imel v sredo zjutraj prvo priliko, da je okusil vojno atmosfero. Sirene so namreč napovedale, da se bližajo nemški aeroplani, in v najkrajšem času je bilo vse ljudstvo v zavetiščih. Vendar pa do napada ni prišlo, ker so francoski aeroplani pregnali napadalce, predno so ti prišli nad mesto.

Isti dan pa so nemški aeroplani prileteli tudi nad Anglijo ter so se blizu mesta Southend, ki leži kakih 30 milj od Londona, zapletli v zračni boj z angleškimi aeroplani. Pri tem je eden angleških aeroplanov treščil na zemljo.

V ANGLIJI NI DOVOLJENO PREMENITI DELA

London, Anglija. — Parlament je zadnji tork sprejel število novih zaslišnih odredb, med katerimi je ena, ki ukazuje, da mora vsak delavec ostati na svojem mestu. Le z dovoljenjem delovnega ministarstva se sme pustiti delo pri enem podjetju in stopiti v drugo. Enako je tudi delodajalcem prepovedano, sprejeti kakga novega uslužbenca brez dovoljenja ministarstva, ter jim tudi ni dovoljeno, da bi z oglašili delavce, ali pa skušali koga privabiti z obljubo visoke plače.

KAJ NAMERAVA ITALIJA?

Rim, Italija. — Kakor kaže, namerava Italija vsaj za nekaj časa ostati nevtralna. Enoznamenj, da ne pričakuje vojne, je v tem, ker je vlada ukazala zadnji tork podreti začasna zatočišča pred bombami, ki so bila postavljena na tukajšnjih ulicah pred tednom dni. Tudi drugače se je vrnilo v mesto skoraj docela normalno življenje.

Iz Jugoslavije

Zagonetna žaloigra v dolenskem gozdu, ki je zelo razburila prebivalstvo v okolici St. Ruperta. — Jesenice so med najdražjimi mesti v Jugoslaviji. — Smrtna kosa in drugo iz starega kraja.

Nesreča ali zločin

Novo mesto, 16. avg. — Iz vasi Vrha pri St. Rupertu sta odšla na praznik popoldne v bližnjo okolico poiskati si novo stanovanje 29 letni zidar- ski pomočnik in lovski čuvaj Stanko Mole in njegova 24 letna mlada žena Rozalija. Pri odhodu z doma, kjer sta pustila štiri nedoletne otroke, je žena Rozalija dejala možu, naj vzame s seboj lovsko puško, češ da lahko med potjo ustrelita kako srno. Mož se je vrnil v hišo po puško in nadaljevala sta pot ter kmalu dospela do Boltezovega mlina, kjer je Mole puško skril v listnjak. Oba zakonca sta namreč med potjo spreminila svoj načrt in krenila v Komarjevo gostilno, kjer sta se pridružila gostom. Vabljliva harmonika in razigrana družba jih je kmalu potegnila za seboj v plesni vrvež.

V gostilni sta ostala pozno v noč. Ko sta zapustila gostilno, sta krenila nazaj do Boltezovega mlina. Med potjo je med njima nastalo nesoglasje in resen prepir. Mole je nato stopil v listnjak po puško. Kmalu nato je v gluho noč odjeknil močan strel, ki mu je sledil bolesten krik mlade, smrtno ranjene žene.

Kake pol ure potem se je pojavil Mole zopet v bližini ljudi. Iskal je namreč voznika, ki naj bi malo ženo peljal k zdravniku. Res so smrtno ranjeno ženo pripeljali ob 4. zjutraj v žensko bolnico v Novo mesto, kjer je srečno postala operacijo, toda je kmalu na to umrla, zaradi prevelike izgube krvi.

Med tem časom je prišel na orožniško postajo njen mož Stanko, ki je povedal, da je šla žena nekaj korakov pred njim, ko se mu je nenadno sprožila puška. Nesreča je hotela, da se je puška, ki jo je vrgel na ramo, zapletla v suk-njičev žep in se sprožila. Strel je zadell ženo, ki je šla pred njim, v desno bedro. Orožniki pa niso verjeli njegovim izpovedbam in so ga takoj aretirali ter oddali sodišču. Komaj so se vrata zapora dobro zaprla, je Moletova žena v bolnišnici podlegla poškodbam. Že sedaj je ugotovljeno, da mož ni povedal resnice. Mlada žena je dobila strel spredaj v spodnji del života in v levo bedro. Levo nogo je imela zlomljeno, poleg tega so pa opazili na nji krvne podpludbe od vratu dalje preko ramen skoraj po vsem telesu.

Smrtna kosa

V Kamniku je umrla Miljutina Trampuž, soproga odvetnika. — V Štepanji vasi v Ljubljani je umrl Matija Babšek, posestnik. — V Zamostcu je umrl Jernej Bartol, posestnik in trgovec.

Zrtev divjega lovca

Zrtev divjega lovca je postal lovski čuvaj Stefan Stajner iz Beltine v Prekmurju. Ko je v mraku pregledoval lovski revir v Gančanih, je družba divjih lovcv začela streljati nanj, da bi se jim ne približal in jih prepoznal. Dobil je več šiber v roke in obraz in je moral takoj v bolnico v Mursko Soboto.

Nesreča

Obe roki v zapestju si je zlomila 63 letna Marija Šmarčan iz St. Janža pri Velenju. Šla je na skedenj, pa je nesreča hotela, da je padla z lestve na tla. Odpeljali so jo v celjsko bolnico.

Prizor koncem zadnjega tedna v nemškem državnem zboru, ko je Hitler (kaže ga puščica) javil, da bo nemška armada pričela vojne operacije proti Poljski. Hitler je bil ob tej priliki oblečen v vojaško uniformo ter se je izrazil, da bo šel tudi sam na bojišče, in, da je pripravljen, ali zmagati, ali umreti.

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski
list v Ameriki.

Ustanovljen leta 1891.
Izhaja vsak dan razen nedelj, pone-
deljkom in dnevom po praznikih.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

The first and the Oldest Slovene
Newspaper in America,
Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Mon-
day and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00
Za četrt leta 1.75	For three months 1.75
Posamezna številka 3c	Single copy 3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti poslani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtke dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

John Jerich:

Jugoslavija in sedanji časi

NA NASLOV VSEH SLOVENSKIH LISTOV IN
SLOVENSKIH ORGANIZACIJ V AMERIKI!

Mi Slovenci bi morali zapisati: Slovenci in sedanji časi. V tem duhu mislimo tudi v tem članku govoriti. Toda, ker smo pa Slovenci državotvorni del Jugoslavije, dajemo članku naslov: Jugoslavija in sedanji časi.

Za notranjo in zunanjo politiko Jugoslavije je dosežen sporazum med Hrvati in vlado velikanska pridobitev. Če kedaj, so se baš zdaj pokazali pred svetom Srbi, Hrvati in Slovenci velike. Pokazali so, da razumevajo sedanje nevarne čase, v katerih je velika nevarnost, da bi se igrali z ognjem med seboj, ko zunaj pod oknom stojita dva velika nasprotnika te mlade slovanske države in čakata le ugodnega momenta, da bi planila na njo in jo razdelila kot plen. Če kedaj, je Bog sedaj pogledal Jugoslavijo skozi okno, ko je prišlo do sporazuma in so bratje Hrvatje stopili v vlado.

Sporazum med temi tremi slovanskimi narodi na jugu daje jamstvo, da bodo odslej trije bratski narodi čutili eno, da jih bo družila od sedaj naprej ena močna bratska vez, ena močna bratska misel, da so potrebni vsak izmed njih eden drugemu in da so le povezani v močni skupnosti res močni in da le kot taki pred svetom nekaj zaležejo. V taki bratski medsebojni povezanosti bo čutili odslej vsak Hrvat, da je močan in varen in da je njegova hiša varna edino le pod skupnim krovom Jugoslavije. Isto je prepričan Slovenec in Srb. In če bi prišlo kedaj, da bi kdo napadel od zunaj enega ali drugega izmed treh bratskih narodov, bo čutil vsak izmed njih, da je napaden sam in bo kot tak vsak srčno in hrabro branil drugega, dobrovedoč in prepričan, če pade eden, bo padel tudi drugi in da je le v skupni bratski povezanosti mogoč napredek Jugoslavije. Hvala Bogu, da je prišlo do sporazuma.

Doživel pa je svet in mi Jugoslavlani z njim zopet nove velike in važne čase. Evropa se zopet zvija v ognjenih zubljih strašne vojne. Politika se bo hitro spreminjala. Delale in kovalle se bodo nove pogodbe, nova zavezništva in ta se znajo krvavo tikati tudi naše mlade države Jugoslavije. Posebno imamo vzrok to pričakovati baš mi Slovenci, ker leži naša lepa slovenska zemlja na takem kraju, preko katerega in na katerem se križajo pota in interesi velikih sil in narodov. Skozi slovensko zemljo tečejo železnice, tečejo druga pota med Italijo, Nemčijo, Madžarsko, itd. Skozi slovensko zemljo teče pot v južne kraje na Balkan. Velika nevarnost je za slovensko zemljo, če potegne v vojno Hitler tudi Italijo ob svoji strani. V takem slučaju je pričakovati, da bodo nemške divizije hitele Italiji na pomoč v Sredozemlje. Skupni načrt generalnih štabov italijanske in nemške vojske, je voditi vojne operacije tudi v Libiji in odtam napasti severno afriško obalo, ki jo ima v posesti Francija. V takem slučaju bodo proge kot Dunaj—Trst Nemčiji neobhodno potrebne. In kako zna Hitler v takem slučaju ravnati je tudi znano. Tudi Mussolini bi ne bil nič bolj milostljiv.

Tudi od drugega slučaju nimamo Slovenci pričakovati posebne naklonjenosti. Kaj če Mussolini obrne Hitlerju hrbet? Kaj mislite, da bi tako naklonjenost zaveznikom napravil Mussolini zastoj? Kaj še! Ali ne veste, da je znani londonski pakt vred v pokojnim Pašičem obljubil Italiji Dalmacijo, Primorsko in mnogo drugih krajev in da se imamo Slovenci zahvaliti edino Wilsonu, da niso italijanske meje postavili še bolj globoko v slovensko ozemlje? Ne pozabimo tega! Zopet smo v velikih resnih časih. Mogoče zna iti tudi v tej vojni trda Anglija in Francija, predno bodo premagali nemškega firerja. In vsako pomoč bi v takem slučaju Angliji in Francozi drago plačali Italiji, posebno še s tujo zemljo. Vse je mogoče, kakor je bilo mogoče v preteklosti in ne pozabimo, da isti in še bolj koruptivni ljudje vladajo svet v sedanjem času, kakor so ga v preteklosti.

Ko se v vse to poglobimo, spoznamo Jugoslavlani prav lahko, osobito mi Slovenci v kako resnem in nevarnem času se zopet nahajamo. Vse okrog nas gori, ognjeni zublji

švigajo in ližejo že vso Evropo. Ali pričakujete, da naše hiše, njene strehe se ne bodo dotaknili? Bog daj, da se ne bi! Ampak, kako more trezen človek pričakovati, da bo njegova streha ostala nedotaknjena, ko strehe sosedov že vse gorijo. Skoro nemogoče.

Slovensko zemljo so naši sovražniki že dovolj obstrigli, dovolj imamo neodrešenih bratov v Primorskem in v Korotanu? Skoro polovica slovenske krvi je pod tujimi vladarji. Ali naj mirno gledamo, da nam izrežejo še srce, da nas popolnoma ugonobe? Ne, ne smemo!

"Amerikanski Slovenec" kot prvi in najstarejši slovenski časopis v tej zemlji v svobodni Ameriki se te velike resnosti zaveda. Zato dvigamo svojo besedo slovenskemu narodu v Ameriki. Bratje in sestre po krvi, ne glede kakega notranjega prepričanja je kdo, zavedajmo se, da se v tej novi evropski godli zgodi lahko zopet marsikaj, ki se bo živo tikalo našega slovenskega naroda in naše slovenske zemlje doma. In kadar je v nevarnosti lastna streha, takrat se ne sme stati brezbržno in gledati, kako se bo ogenj razvijal, v tem slučaju, kako se bodo razmere razvijale. Treba je, da smo čuječi, da čuvamo nad svojo streho zlasti mi Slovenci v svobodni Ameriki, kjer nam kaki diktatorji ne masijo ust, niti nas ne zapirajo zato, če resnico govorimo in se za svoje pravice potegujemo.

Zdi se nam, da je skrajni in nujni čas, da si ameriški Slovenci organiziramo nekako narodno zastopstvo in mu damo pooblastilo, da nastopa pred svetom, zlasti pred ameriško javnostjo in pri ameriški vladi ter stori vse, da v vsakem slučaju nastopi s propagando in vsemi mogočimi sredstvi za koristi in dobro našega slovenskega naroda in naše slovenske domovine.

Ta apel velja v prvi vrsti vsem nam slovenskim časniki in vsem slovenskim listom v Ameriki. Uredniki slovenskih listov smo poklicani, da spregovorimo narodu o tem važnem vprašanju. Za nami so poklicane vse slovenske jednote, zveze in vsaka slovenska organizacija v Ameriki.

Ako se dogodi slučaj, da pride do kake delitve naše zemlje, ali do kakega slučajja, v katerem bi bilo mogoče dobiti nazaj kak kosček svete slovenske zemlje, ki sedaj ječi v neodrešenih krajih, pa bi mi slovenski časniki in v Ameriki ne storili v tem oziru svoje dolžnosti, bili bi nevredni sinovi svojega naroda. Isto velja za vse naše organizacije in za vsakega posameznega slovenskega človeka. Seveda v prvi vrsti velja to voditeljem.

Zdravimo se! Dvignimo svoje glave! Slovenska reč je zopet v nevarnosti! Zakurimo kresove v naših slovenskih listih v Ameriki, ki naj dvignejo slovenske duše in slovenska sreča od Atlantika do Pacifika in od juga do severa k delu za slovensko stvar.

Slovenski časniki in v Ameriki, slovenske organizacije v Ameriki, kaj pravite na ta naš apel!

KAJ NOVEGA MED ROJAKI NA DALJNEM ZAPADU?

St. Joseph — Valley, Wash.

Dolgo časa ni nobene vesti iz zapada. Pa nikar ne mislite dragi rojaki, da nas je pobrala sto odstotna vročina in poleg tega še strašno velika in dolgotrajna suša. Zraven vseh teh nadlog pa pritiska še dim od ognja, ki razsaja tam na meji držav Idaho, Washington in Oregon. Na tisoče okrajev so že uničili plameni in škoda je naravnost velikanska.

Letino imamo letos pač skromno, vendar lahko rečemo, da je že kar precejšnja, če pomislimo na dolgotrajno sušo, ki pritiska. Paša za živino je pač bolj slaba in marsikdo mora krmiti živino posebej, kajti paša ne zadostuje,

zlasti še za mozne krave. Dežja se nam še kar nič ne obeta, dasi pričakujemo, da se nas bo Bog vendarle usmilil in nam poslal potrebnega dežja.

Zopet se oglašila kruta smrt v naši naselbini in izrgala iz družine najdražjega člana, ljubljeno mater. V noči 24. avgusta je namreč ob 3 uri zjutraj umrla previdena s sv. zakramenti mlada Mrs. Anna Erven, mati dveh otrok. Maša zadušnica se je vršila v naši cerkvi in jo je opravil domači g. župnik Rev. Vilfred Druffel v soboto 26. avgusta ob 8:30. Po sv. maši je bila pokojna pripeljana v Spokane, Wash., kjer so jo pokopali na Holy Cross pokopališče. — Pokojna Anna, rojena Janko, se je rodila v Almieri, Wash.

in je bila izučena učiteljica. Poročila se je z Mr. James Erven in je bila stara 35 let. Zapušča žalujočega moža, sina James-Lawrence in malo doletno hčerko Shilia-Ann. V mestu Spokane pa žalujejo mater, tri sestre in tri bratje. — Pokojna je bila dobra učiteljica in prav tako dobra žena in mati. Bog ji bodi dober plačnik za vse kar je dobrega storila. Naj ji sveti večna luč in naj v miru počiva ter ji kličemo na videnje nad zvezdami, kakor nam to govori sveti križ. Prizadejmo se, da se je udeležilo veliko ljudstva, katoličanov in tudi drugovercev, kajti bila je močno priljubljena in poznana daleč na okoli. Pogreba so se udeležili tudi njene in moževe strani od blizu in daleč.

Tony Torkar in sin Jessie iz Portland, Oregon, sta prišla na obisk k Mrs. Jake Swan in Rose Burya. Obe sta bili rojeni Torkar v Portland, Oregon. — V Chevelah se na svojem domu nahaja na bolniški postelji rojakinja Slovenka Mrs. Mary Malley in sicer že precej časa. Želim jo skorajšnjega zdravlja, če je božja volja. — Drugega pač za danes ne vem kaj sporočiti. Če bo kaj boljših novic, se bom že zopet oglašila v listu. — Pozdravljeni naročniki in rojaki širom Amerike.

Poročevalka

VESTI IZ INDIANAPOLISA

Indianapolis, Ind.

Zalostne novice. — Človeku je določeno enkrat umreti. Tj izrek smo kaj pogosto imeli na misli v naši naselbini tekom letošnjega poletja, ker od junija, pa do konca meseca avgusta, je smrt pobrala kar tri naše rojake. Koncem meseca junija je smrt ugrabila Franka Zonta, starega 67 let. Doma je bil iz vasi Potov vrh, fara Šmihel pri Novem mestu na Dolenjskem. Bolehal je le par mesecev. V Ameriki se je nahajal okoli 40 let in je živel v več krajih Združenih držav, zlasti v prejšnjih letih. Zadnjih 25 let je preživel z družino tukaj v Indianopolisu, kjer je bil do svoje bolezni zaposlen v raznih železnicah. Bil je previden s sv. zakramenti za umirajoče. Zapušča soprogo, dva sinova, dve hčeri in več vnukov.

Sredi meseca avgusta je umrl rojak Louis Mauser, star približno 40 let. Doma je bil od St. Jošta, fara Stopiče pri Novem mestu. Tudi on je bil zaposlen v železnicah do zadnje pomladi. Tukaj zapušča žalujočo družino in enega brata.

Dne 2. septembra smo pa spremili k večnemu počitku znanega in spoštovanega ter čislana rojaka Martina Urajnarja, ki je dočakal visoko starost 76 let. Rojen je bil v vasi Vrh, fara Trebelno na Dolenjskem. Kot je sam pravil, je bil v svoji mladosti s svojo družino na Dunaju, kjer je bil zaposlen na postaji pri železnici, potem pa tudi v neki železnicarji. Leta 1901 je

prišel v Ameriko in sicer si je bil izbral Indianapolis, kamor mu je pozneje sledila tudi družina in kjer je živel potem vse do svoje smrti. — Prva leta je bil zaposlen po železnicah, potem kot mesni delavec in pozneje je postal hišnik slovenske cerkve sv. Trojice, katero delo je opravljal vse do tega časa, ko ga je moral vsled bolehnosti opustiti. — Pokojni je bil član društva sv. Alojzija št. 52, KSKJ in društva sv. Jožefa št. 45. JSKJ. Mesečnih sej društva se je vselej redno udeleževal dokler mu je zdravje dovoljevalo. Društva so ga kot zvestega člana tudi spoštovali in se tudi številno odzvala pri njegovem pogrebu.

Pokojni Urajnar je bil vedno trdega in neomahljivega katoliškega prepričanja ter ob enem globoko veren in pobožen. Dokler je mogel je dnevno hodil k sv. maši in k sv. obhajilu, zato je bil za pot v večnost pač dobro pripravljen. — Tukaj zapušča soprogo, dva sina, eno hčer, ki je v samostanu v domovini ter več vnukov in pravnukov, katerih eden je duhovnik v redu oo. frančiškanov in je tudi za pokojnega bral slovesno peto sv. mašo in opravil tudi druge pogrebne obrede. Imel je tudi ganljiv govor, v katerem je med drugim tudi povdral, da smrt nima nikakega spoštovanja in prizanašanja do nikogar, ne vemo ne dneva ne ure, zato moramo biti vedno pripravljeni. — Pokojnim večni mir in pokoj, preostalim iskreno sožalje.

J. R.

PARIZ MOLI K SVOJI PATRONI

Pariz, Francija. — Pri grobu patrona pariškega mesta, sv. Genovefe, se bodo vsak dan opravljale posebne molitve, da ta svetnica obvaruje mesto, kakor ga je v letu 451, ko mu je grozil napad od poglavarja Hunov, Atila. Tedaj je napovedala, da ne bo prišlo do napada, in je pregovorila stotine Parižanov, ki so pobegnili iz strahu pred Huni, da so se vrnili v mesto. Njena napoved se je tudi uresničila.

NOVO LEŽIŠČE PETROLEJA V FRANCJI

V Pineau pri St. Marcelu (Ariege) v Franciji so nedavno odkrili novo ležišče petroleja, ki je po številu tretje v Franciji. Doslej so v Franciji pridobivali petrolej v Pechelbronnu in Alzaciji in pri Gubernu tik Heralta. Toda do čim sta bila dosedanja petrolejska vrelca neizdatna, se zdi, da bo novi petrolejski vir zelo močan. Francija porabi na leto več milijonov ton petroleja, iz dosedanjih svojih petrolejskih ležišč pa je dobivala komaj 75 tisoč ton goriva.

POSLUŠAJTE

vsako nedeljo prvo in najstarejšo jugoslovansko Radio uro od 9. do 10. ure dopoldne na WGES postaji, 1360 kilocycles.

Dogodki

med Slovenci po
Ameriki

Spremembe med slovenskimi duhovniki

Lemont, Ill. — Na seji komisarijata slovenskih oo. frančiškanov so se izvršile sledeče spremembe slovenskih duhovnikov: — Lemont, Ill. — Rev. Bernard Ambrožič, O.F.M., kot misijonar. Rev. Andrew Svete, O. F. M. Rev. Bonaventura Borgola, O. F. M. Rev. Clement Latty, O. F. M. — Chicago, Ill. pri sv. Stefanu. — Rev. Edward Gabrenjak, O. F. M. kot župnik. Rev. Leonard Bogolin O. F. M. kot kaplan. — New York City, N. Y. pri sv. Cirilu in Metodiju. — Rev. Pius Petric, O. F. M. kot župnik. — Johnstown, Pa. pri sv. Tereziji. Rev. Daniel Čadonič, O. F. M. kot kaplan.

Mr. John Zalaznik v Chicago, Ill. — V torek nas je obiskal naš stari znanec prijatelj g. John Zalaznik iz Clevelanda, Ohio. Prišel je na obisk v Chicago, Waukegan, Joliet in druge kraje, kjer ima več svojih znancev in prijateljev. Njegovega obiska smo se zelo razveselili in se z njim o marsičem pomenili in razgovorili. — Najlepša hvala za prijazni obisk g. Zalaznik!

Poroke

Barberton, O. — Dne 2. septembra sta se v slovenski cerkvi Presv. Srca Jezusovega poročila Mr. Karol Polh in Miss Angela Centa. — Dalje sta bili poročeni tudi Miss Josephine Grbec in Miss Grimsi. Na žalost so mi imena ženinov teh dveh nevest neznan, ker sta druge narodnosti. — Vsem novoporočenim najboljšo srečo in zadovoljnost v novem stanu.

Popravek

V št. 168. Amer. Slov. je v dopisu iz North Chicago med drugim pisano tudi o delavskih razmerah, kjer se med vrsticami bere, da morajo izžrpane moči delati in skrbeti tudi za delazmožno mladino in že poročene otroke, česar pisec ni mislil, ampak je mislil na mladino, ki je za sposobna za ženitev, pa ne mora dobiti dela, zato morajo za take skrbeti s skromnimi zaslužki njihovi starši, ker mladina sama ne more dobiti zaposlitve.

Frieditev

Barberton, O. — V soboto 9. septembra slavijo Kadetno društva Srca Marije št. 111. KSKJ svojo prvo obletnico ustanovitve športnega kluba. Slovesnost bo v dvorani Domovina.

Kjer katoličani ne skrbijo za razširjanje svojega katolištva, tam dajajo najlepšo priliko nasprotnikom, da iztiso ti svoj protiverski tisk.

TARZAN IN SLONOVI LJUDJE

(58)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: Edgar Rice Burroughs

Neki vojak, katerega je Tarzan poznal da je eden teh, ki mu je prinesel poprej jedi, je prihajal iz palače in se vstavil pred gručo, kateri je nekaj govoril. Poslušalci so se začeli drug za drugim ozirati v okno ječe, za katerim je bil on Tarzan. To se mu je zazdelo precej nenavadno.

Tedaj je pa naenkrat zaslišal iz stoglave množice vzklik pozdrava, ki je po vsej resnici veljal njemu, jetniku Tarzanu. — Noč je polagoma objemala zemljo in mesto in plamenice so zazarele. Prikazal se je vojaški poveljnik, ki je prišel z drugimi vojniki iz palače in hotel razgnati množico.

"Oprostite Tarzana!" je zagrmela množica kot eden, ni se pa premaknila. V tem je poveljnik zapovedal napad in kmalu je tekla kri, ki je vzbudila v demonstrantih še večji odpor. Tedaj je med množico nenadno zadonel klic: "Doli s Tomosom!" Ta krik je deloval kot plamenica v slammati strehi.

Množica je naenkrat kakor na povelje zdrvela proti vratom palače, da si pridobi vhod v palačo in sama obratna nad krivičnim postopanjem zoper Tarzana. Naenkrat eden presenetljivo zakriči: "Kralj Alexstar je poslal nad nas divje leve, ki nas gotovo uničijo." To je vse silno prestrašilo.

POZOR!
Pogled na kletke poleg našega lista. Imena. Ako ti je naravnost potekla, obnovi jo in pomegaj listu!

Družba sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

Vstanovljena 29. novembra 1914.

v Zedinjenih Državah Severne Amerike. **Sedež: Joliet, Ill.** Inkorp. v drž. Illinois 14. maja 1915.

Nashe geslo: "Vse za vero, dom in narod; vsi za enega, eden za vse."

GLAVNI ODBOR:
 Predsednik: George Stonich, 429 N. Chicago St., Joliet, Ill.
 1. podpredsednik: Joseph Klepec, 903 Woodruff Rd., Joliet, Ill.
 2. podpredsednik: Katharine Bayuk, 528 Lafayette St., Ottawa, Ill.
 Tajnik: Frank J. Wedic, 301 Lime Street, Joliet, Ill.
 Zapisnikar: Paul Laurich, 414 No. Broadway St., Joliet, Ill.
 Blagajnik: John Petrič, 1004 N. Broadway St., Joliet, Ill.
 Duhovni vodja: Rev. Anzelm Murn, Willard, Wis.
 Načelnik publikacijske propagande DSD: Rev. Aleksander Urankar, OFM., 1852 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
 Vrhovni zdravnik: Dr. Martin J. Ivec, 452 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:
 Andrew Glavach, 1748 W. 21st St., Chicago, Ill.
 Joseph L. Drasler, 1025 Wadsworth Ave., North Chicago, Ill.
 Joseph Jerman, 20 W. Jackson St., Joliet, Ill.

POROTNI ODBOR:
 Joseph Pavlakovich, 39 Winchell St., Sharpsburg, Pa.
 Mary Kremesec, 2323 So. Winchester Ave., Chicago, Ill.
 John Nemanich, 650 N. Hickory St., Chicago, Ill.

Predsednik Atletičnega odseka: John Rolih, 528 Bluff St., Joliet, Illinois.

URADNO GLASILO:
 "Amerikanski Slovencec", 1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Do dne 1. januarja je D. S. D. izplačala svojim članom in članicam, ter njihovim dedičem raznih podpor, poškodnin in posmrtnin, ter bolniških podpor v znesku \$177,062.30.

Sprejema se člane in članice od 16. do 55. leta. V mladinski oddelku pa od rojstva do 16. leta.

Zavaruje se lahko za \$250.00, \$500.00 in \$1000.00. Izdajajo se različne certifikati "Whole Life", "Twenty Payment Life", in "Twenty Year Endowment". Vsaki certifikat nosi denarno vrednost, tudi Centralna bolniška podpora. Družba sv. Družine 113.70% solventna. Rojaki(inje)! Pristopite v njeno sredo.

Za nadaljnja pojasnila se obrnite na Glavni Urad — 301 Lime St., Joliet, Illinois.

IMENIK in naslovi krajevnih društev Družbe sv. Družine.

- Št. 1. Društvo sv. Družine, Joliet, Ill.** — Predsednik John Kramarich, 1314 Cora St.; tajnik John Barbic, 1103 Vine St.; blagajnik Frank Gerdesich, 807 Clement St. Vsi v Joliet, Ill. — Seja se vrši vsako četrto nedeljo v mesecu ob 1.30 popoldne v stari hiši sv. Jožefa.
- Št. 2. Društvo sv. Družine, Mount Olive, Ill.** — Predsednik Mike Goldaich, tajnik in blagajnik Sam Goldaich, P. O. Box 656. Vsi v Mount Olive, Ill. Seja se vrši vsako drugo nedeljo v mesecu.
- Št. 3. Društvo sv. Družine, La Salle, Ill.** — Preds. Anton Strukel, 1101 — 5th St.; tajnik in blagajnik John Prazen, 1303 Third St. Vsi v La Salle, Ill. Seja se vrši vsako drugo nedeljo v mesecu, v šolski dvorani sv. Roka, ob 1. uri popoldne.
- Št. 4. Društvo sv. Družine, Bradley, Ill.** — Predsednik George Krall, P. O. Box 462, tajnik John Zajc, P. O. Box 55, blagajnica Anna Jamnick, Box 368. Vsi v Bradley, Ill. Seja se vrši vsako drugo nedeljo v mesecu.
- Št. 5. Društvo sv. Družine, Ottawa, Ill.** — Pred. Louis Basky, 1018 Poplar Street, tajnik Frank Less, 1206 Chestnut Street. Vsi v Ottawa, Illinois. — Seja se vrši vsako sredo po tretji nedelji v mesecu v prostorih sobr. Frank Less ob pol 8. uri zvečer.
- Št. 6. Društvo sv. Družine, Waukegan, Ill.** — Predsednik Anton Marincic, North Chicago, Ill.; tajnik in blagajnik Joseph L. Drašler ml., 1025 Wadsworth Ave., North Chicago, Ill. Seja se vrši vsako prvo soboto v mesecu ob pol osmi uri do preklica v novi šolski dvorani na Tenth St.
- Št. 8. Društvo sv. Družine, Rockdale, Ill.** — Preds. Martin Zagar, 600 Moen Ave., tajnik in blagajnik Michael Smajd, 724 Meadow Ave., Rockdale, Ill. Vsi v Rockdale, Ill. Seja se vrši vsako prvo nedeljo v mesecu v cerkveni dvorani.
- Št. 10. Društvo sv. Družine, South Chicago, Ill.** — Predsednik in blagajnik Frank Chierne, 2672 E. 79th St., tajnik Anthony Motz, 9630 Avenue "L". Vsi v South Chicago, Ill. Seja se vrši vsako četrto nedeljo v mesecu.
- Št. 11. Društvo sv. Družine, Pittsburgh, Pa.** — Predsednik Joseph Pavlakovich, 39 Winchell St., Sharpsburg, Pa.; tajnik George Weselich, 5222 Keystone St.; blagajnik Matthew Balkovec, 5641 Carnegie Ave., Pittsburgh, Pa. — Seja se vrši vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 10. uri popoldne v Slov. Domu, 57. cesti.
- Št. 12. Društvo sv. Družine, Joliet, Ill.** — Predsednica Anna Jerisha, 658 N. Broadway Street, tajnica Rose Bahor, 821 N. Center St.; blagajničarka Jennie Krall, 1265 N. Hickory St. Vse v Joliet, Ill. — Seja se vrši vsako drugo nedeljo v mesecu, ob 2. uri popoldne v dvorani stare šole sv. Jožefa.
- Št. 13. Društvo sv. Ivana Krstitela, Chicago, Ill.** — Preds. Andrew Glavach, 1784 W. 21st St.; tajnik John Densa, 2730 Arthington St.; blagajnik Joseph C. Foy, 1828 W. Cermak Rd., Chicago, Ill. — Seja se vrši vsako četrto nedeljo v mesecu v cerkveni dvorani sv. Stefana, vogal So. Lincoln St.
- Št. 14. Društvo sv. Lovrenca, East Pittsburgh, Pa.** — Preds. Joseph Pavlakovich, 308 North ave.; taj. Michael Kelly, 612 Sycamore St., East Pittsburgh; blag. George Kavan, 1500 Oak Ave., Turtle Creek, Pa. — Seja se vrši vsako drugo nedeljo v mesecu v Croton American Citizen Club, Braddock Ave., East Pittsburgh, Pa.
- Št. 16. Društvo sv. Terezije, Chicago, Ill.** — Predsednica Mary Kremesec, 2323 So. Winchester Avenue, tajnica Amalia Anzele, 1858 W. Cermak Rd.;

Prireditve, ki so oglašane v "Am. Slovenceu" so vedno uspešne.

DENARNE POŠILJATVE

nakazujemo za Jugoslavijo, Italijo in vse dele sveta po dnevnem kurzu. Prejemniki dobijo lenar na dom po pošti. Včeraj so bile naše cene:

ZA DINARJE:	
Za \$ 2.30.....	100 Din
Za \$ 4.50.....	200 Din
Za \$ 6.60.....	300 Din
Za \$10.25.....	500 Din
Za \$20.00.....	1000 Din
Za \$39.00.....	2000 Din
ZA LIRE:	
Za \$ 6.30.....	100 lir
Za \$12.00.....	200 lir
Za \$29.00.....	500 lir
Za \$57.00.....	1000 lir

Vse pošiljate naslovite na:

JOHN JERICH
 1849 W. Cermak Road,
 CHICAGO, ILL.

Št. 17. Društvo sv. Terezije, Ottawa, Ill. — Mrs. Katarina Bajuk, preds., 28 La Fayette Street, tajnica Mary Skoflanc, 1014 Walnut Street, blagajničarka Katherine Danyun, 1011 Pine Street. — Vse v Ottawa, Ill. Seja se vrši vsako tretjo nedeljo v dvorani Math Bayuka.

Št. 18. Društvo sv. Družine, Springfield, Ill. — Predsednik Matt Barboich, 1504 So. 15th St.; tajnica in blagajničarka Agnes Barborich, 1504 So. 15th St. Vsi v Springfield, Ill. Seja se vrši vsako četrto nedeljo v mesecu, v Slovenski dvorani, 15th in Laure St.

Št. 19. Društvo sv. Roka, Butte, Montana. — Preds. Stanley Cudic, 111 E. Wollman St.; tajnik in blagajnik Marko Gornik, 1003 E. Galena St. Vsi v Butte, Mont. — Seja se vrši vsako 3. nedeljo v mesecu, v prostorih sobrata John Benich, 216 N. Arizona Ave.

No. 20 Lodge St. Peter, Phil. Pa. — Pres. and Sec'y, Emilio Guariglia, 1330 Moore St., treasurer Antonio Herichetti, 2956 Salmon St., all of Phil. — Lodge meets every third Sunday of the month 2 P. M. at 1217 So. Broad St.

No. 21 Lodge St. Bernard, Joliet, Ill. — President Emery Subar, 540 N. Bluff St.; Secretary John Rolih, 528 N. Bluff St.; Treasurer, Frank Ivnik, 1109 Elizabeth St. — Lodge meets every third Sunday at Slovenia Hall, 803 N. Chicago St.

No. 22, Chicago, Ill. — President, Cecelia Lamb, 847 Lakeside Place; Secretary and Treasurer, Anthony J. Novotny, 3230 Fullerton Ave. Lodge meets every second Sunday of the month at Ephpheta Social Center, 635 So. Ashland Blvd., Chicago.

OPOMBA:

Ta imenik se priobči v listu večkrat. Ako kateri izmed uradnikov spremeni svoj naslov, naj to naznani na glavni urad D. S. D. po društvenem tajniku. Ravno tako naj se naznani ako kateri najde kako pomoto, da se ista popravi.

PISMA PRIMSKOVSKEGA GOSPODA

V. Čadež.

XV.

TVOJI OTROCI BODO SE PO ZRAKU LETALI.

Ljuba Filomena, da si mi zdrava!

Tukaj ti pošljem podobno dolgega korena. To je neka vrsta mlečka, ki se pri nas najde tu in tam...

Naša cerkev ima v hranilnici v I. (Tukaj imenuje kraj.) sto goldinarjev; po te bom enkrat šel, jih dvignil in jih prenesel v ljubljansko hranilnico... Z I. imamo mi malo opraviti, v Ljubljano pa dostikrat veliko. Pri tej priliki bom obiskal hišo, kjer se po dnevi straši. Rad bi, da bi bila ti z menoj, da bi se prepričala o strahovih, da bi mogla še kateremu drugemu zagotoviti in reči: iz lastne skušnje vem, da so strahovi, duhovi dobri in huđi; da je več na svetu, kakor kar naše oči vidijo in naše roke otipajo; to je dokaz, da naše duše po smrti žive; da se boš vedela po robu postaviti kakemu brezvercu, ki pravi, da človek prav tako pogine kakor konj ali pes. Midva hočeva iti pogledat podnevi; če pa podnevi ne bo nič, bova še ponoči šla po Marijinem zvonjenju. Ko se bova tega prepričala, bova mogla veliko do brega storiti in marsikoga od brezverstva odvrtiti, in to veliko vredno ter pred Bogom veliko dobro delo; to je moj namen in naj bo tudi tvoj. Hiša je prazna... Vanjo pusti strah iti, ven pa skozi vrata nikogar; med podboji se suče kakor neka senca ali kakor megla, tako da vsak raje skoči skozi okno, kakor da bi šel skozi vrata. Midva hočeva to skušiti, toda skozi okno nečem skočiti; kjer bom šel notri, tam bom šel tudi ven. Straši pa tako, da udari na steno blizu človeka, kakor da bi z dlanjo v zid udaril. Naj poka, da bo sit, da le mene ne udari. V tisti hiši ne more nihče prebivati. Gospodar in njegova družina stanuje malo proč od tiste hiše. Gospodar je rajnega ogoljufal za posestvo, zdaj mu pa mrtvi ne da miru. Vzel je že v hišo gostače, pa nihče ne obstane. Neki tovarniški delavec je hotel v hiši prebivati; je dejal: Strahov se ne bojim. Ponoči pa pride, vzdigne posteljo, pa prime za nogo od postelje in ga je tako okoli vrtil, da je dosti imel; se je bal, da bi ven ne zletel ali v zid priletel ali se še celo ubil.

Filomena, pridi me obiskat, pa pojdeva v I. Če te bo strah hotel ugrizniti, ga bom že proč pehal, da te ne bo ugriznil ali še celo snedel. Meni strahovi še niso nič hudega storili, živi ljudje pa že prav veliko. Če strah ne bo hotel priti, ga bom poklical, bo ja prišel... Jaz bom strah

vprašal, če je v trpljenju, ali se zamore rešiti trpljenja in kako, in če to ni moč, ali mu je mogoče trpljenje zmanjšati. Jaz se strahu nič ne bojim; strah se ni nikoli nikogar snedel.

Na Dunaju ima nekdo naprodaj perutnice za letanje po zraku; veljajo 150 goldinarjev; drage niso. Ko bi bilo mogoče z njimi leteti, jih precej kupim, toda z rokami bi moral mahati. Pa koliko časa bi bilo to mogoče?... Človek se en nasad težko premlati, mora cepce že nekoliko sukati za hrbet, da se nekoliko odpočije, v zraku pa ne bo mogoče počivati, ker bi doli padel... Če bo to obveljalo, da bo mogoče po zraku leteti, ti bom kupil letalni stroj, da boš večkrat k meni priletela...

Stvarnik je položil človeku v srce željo, po zraku letati, hoče, da bodo ljudje to izumili; prej ljudje tudi ne bodo nehali. Bog človeku te želje ni zato položil v srce, da bi ga s tem mučil; zato bo tudi dal, da bo človek izumil ta stroj. Bog je lakotno ustvaril, pa tudi živež, da si človek želje izpolnjuje; tako je tudi Bog dal človeku v srce željo, letati po zraku, pa mu bo tudi pomoč dal, da bo letel. Se z lastovko se bo skušal v letanju. Filomena, če se omožiš, bodo tvoji sinovi še po zraku letali... (Zanimivo, kako točno je H. gledal v bodočnost.) Zdjaj pa piši, kdaj misliš k meni priti. Pa boš rekla, da ne utegnesh, da je preveč dela. No, naj pa najamejo za tebe, plačal bom že jaz ti isto delo; le pridi ti ali pa kdo drugi tvojih; naj pa pridejo oče ali mati...

Zdjaj pa zdrava bodi in Bog te obvaruj!

21. 10. 1887.

Oratimar Holmar.

DRAGOCENE GOSLI

V Varšavi živi že desetletja Rus, ki je bil pred svetovno vojno imovit trgovec. Med vojno in po njej je izgubil vse svoje imetje, na zadnje se je moral prebijati skozi življenje kot berač, ki je igral na gosli. Neki trgovec iz Krakova, ki je velik prijatelj glasbe, je postal pozoren na zvok teh gosli in je ponudil Rusu zanje 300. zlotov. Precej visoka vsota je berača presenetila. Gosli trgovec ni prodal, pač pa se je obrnil s posredovalci do velike londonske trgovine z muzikalijami, ki je dala gosli pregledati po strokovnjakih. Ti so izjavili, da gre za prave Amatijeve gosli. Londonska tvrdka jih je beraču odkupila za 3000 funtov šterlingov.

'ŠIRITE AMER. SLOVENCE'

ČISTIMO
 ženske in moške klobuke.

WM. LEBEN
 1904 W. Cermak Rd.
 Chicago, Ill.
 Canal 8682.

Po naročila pridemo na dom in izgotovljena prinesemo nazaj.

DR. J. E. URSICH
 ZDRAVNIK IN KIRURG
 1901 W. Cermak Road
 CHICAGO, ILL.

Uradne ure: 1—3 popoldne in 7—8 zvečer izveniš ob sredah.
 Rezični telefon: La Grange 3966
 Uradni telefon: Canal 4918
 PO DNEVI NA RAZPOLAGO CELI DAN V URADU.

IGRE ZA DRAMSKE ODRE

GUZAJ. — Igra v petih dejanjih, z ne preštevilnim osebjem. Igra ima zgodovinsko ozadje po ljudski povesti "Guzaj". Stane... 35c

IZGUBLJENA OVCA. — Igra v treh dejanjih prav zanimiva... 35c

KRIŽ IN SOVJETSKA ZVEZDA. — Drama v štirih dejanjih. Zelo zanimiva in priporočljiva prav za sedanje čase, ker je obenem poučna kam privedejo narode in ljudstva razni izmi 35c

Naročila pošljite na

Knjigarno Amerikanski Slovenec,
 1849 West Cermak Rd.,
 Chicago, Ill.

ROJAKI SLOVENC!

Kadar želite okrasiti grobove svojih dragih, ne pozabite, da imate na razpolago lasnega rojaka.

Postavljam in izdelujem vse vrste nagrobne spomelnike v vseh naselbinah države Illinois. Cene zmerno, delo jamčeno, postrežba solidna. Se priporočam!

Kadarkoli nameravate kupiti nagrobni spomelniki kamen, plite na podpisnega za vsa pojasnila in za cene. V Vašo korist bo.

Joseph Slapničar
 SLOVENSKI KAMNOSEK
 527 North Chicago Street,
 JOLIET, ILL.
 Telefon 2-4787

Tatenbah

ZGODOVINSKA POVEST

Spisal Dr. O. Haunig

"Nikakor ni prav," reče ter prijazno pogladi njeno roko, "da vsakokrat, kadar sem pri vas, začnete s staro pesmijo. Vi veste, draga soproga, kako vas čislam, in če že ne morem vsled drugih okolišnosti bivati v vaši prijetni družbi, vendar ne smete misliti, da je grof Tatenbah še vedno tisti lahkomisljeni lahkoživec, kakor ga slikajo poredni jeziki, ko je bil še mlad."

"O, moj dragi prijatelj," odvrne grofica nežno, "Ana Terezija Tatenbah pozna dobro srce svojega soproga in tudi ve, da jo ljubi. Znano pa ji je tudi, in to čuti z žalostjo, da se skrivajo tuje osebe med soprogom in soprogo in da zaupa grof Tatenbah ljudem, ki tega niso vredni."

"Ana," reče grof skoraj nevoljen, "to je tista stara pesem, ki ste mi jo peli že tolikokrat. Jaz predobro vem, odkod prihajajo te pritožbe. So gotovi ljudje, ki vam pripovedujejo o omahljivosti ter poželjenju po veselju. Jaz pa se hočem, kakor gotovo sem grof Erazem Tatenbah, teh ljudi že otresti."

Proseč pogled grofice na malega Antona, stoječega poleg očeta, pouči grofa, da je spričo svojega sina dolžan spoštovanje, zato namigne svojemu slugi Riblu ter za-ukaže:

"Pelji malega k cerkvi, kjer me čaka konj in voz, jaz pridem takoj z groficom."

"Ne tako, moj soprog," prosi grofica, "naš Anton ne sme danes od nas, z njim bom šla k cerkvi, da se zahvaliva za veliko dobroto, ki jo je skazal Vsemogočni, da je moj soprog zopet ozdravel."

Grof Tatenbah namigne slugi, da gre naprej.

"Ana," reče grof, "razumem vas, vi ne marate mojega sluga Boltažarja in tudi ne dovolite, da bi spremljal mojega sina. Povejte Ana, kaj imate zoper tega človeka?"

"Nič," odvrne grofica z resnim, skoraj boječim glasom, "nič, moj soprog. Pri- znam pa, da mi prilizovalno in zalezujoče obnašanje tega sluga, ki je vam, moj soprog, povsod za petami, kakor bi ne bil vaš sluga, ampak čuvaj, dela skoraj strah. Nekaj mi pravi, da prinese ta človek nesrečo v našo hišo."

"Kaj si vse domišljujete, moja preveč skrbna soproga," odvrne grof in se nasmeje, "rečem vam, da je ta človek eden od najbolj poštenih ljudi, ki so bili kedaj v našem gradu. On je zvest ter molči, kakor nobeden drugi; in ker smo mu naklonjeni in mu vse zaupamo, je pač naravno, da ga druga služinčad zavida ter sovraži. To razpoloženje je prodrlo tudi do moje soproge in se hočejo poslužiti vas, ker se ne upajo obrniti na mene, da bi odpustil zvestega služabnika. To pa se nikdar ne zgodi, Boltažar Ribl ostane, na to se lahko zanesete, gospa grofica."

Ana Tatenbah je molčala. Plemenita gospa je pač slišala marsikaj, kar je počenjal njen soprog na gradovih, toda plemenita in dobra, kakor je bila, ni verjela tem govoricam.

Grof pa je takoj čutil, da je spregovoril pretrdo besedo. Očitajoči pogled užaljene ljubezni, ki ga je zadel in oči zveste družice, je ganil srce moža, katerega čustvovanje je bilo dostopno vsakemu vtisu. Ustavil se je ter pritiskal soprogo na svoja prsa, nežno rekoč: "Odpusti, Ana, če sem izrekel kako besedo prehitro; vem,

da mi hočeš dobro, ti duša moje duše."

Ne bi bilo treba izreči te nežne besede, ker grofica je takoj pokazala vso ljubezen, ki jo je čutila v svojem čistem srcu do svojega soproga.

"O, vem, moj dragi Erazem," zašepeče, "da je tvoje srce dobro. Ne bodi hud na me, če te tvoja zvesta Ana ljubeznjivo posvari, naj ne zaupaš svojim dozdevnim prijateljem."

Grofica obmolke in pozorno gleda soprogu v obraz, nato pa nadaljuje:

"Stopiva zdaj v božji hram, da mati in sin izrečeta Gospodu, ki čuva nad življenjem, še enkrat zahvalo za ozdravljenje dragega očeta."

"Ljubljena moja Ana, kako si vendar dobra," vzklikne grof prevzet od res pravega čustva ljubezni ter gleda v lepi, plemeniti obraz svoje soproge, na katerem se je bral izraz srčnega veselja.

Stopila je, vodeč malega Antona pred svojim soprogom v cerkev, ta pa je šel za obema. Toda ni še prestopil praga male cerkve, ko sliši rahel: "Stojte!"

Ko se obrne, vidi svojega slugo Boltažarja pred seboj.

"Kaj je," vpraša grof Tatenbah ter takoj ugane, da mu ima sporočiti važno novico.

"Rudolfi je tukaj, milostljivi gospod grof," mu sluga zašepeče na uho.

"Konjušnik grofice Zrinjske?" vpraša grof Tatenbah očividno razburjen. Boltažar nič ne reče, izroči svojo pismo.

Grof Tatenbah prebriše pismo.

"Ona me čaka," reče tiho, "na zamuditi ni zjutraj ne p."

"Kako ta Boltažar," vpraša grof, "v on naj bo t."

"Molči, p," reče tiho, "ne morem je s svojo konja, tako."

"In vaša Ana grofica," reče tiho, "nokat hotel."

"Ostani t," reče tiho, "grofici, ko p."

"ci ji, da je š," reče tiho, "ringer mim."

"sa spremlja," reče tiho, "bolj opravi."

"Kakor v," reče tiho, "rogljivo nas."

"ko pobožno," reče tiho, "ra čez vse."

Grof ni s," reče tiho, "ga služabni."

"nja in s pis," reče tiho, "odjedzil pro."

Boltažar," reče tiho, "svojim gosj."

hom na ust," reče tiho, "Minulo je."

grofica Tai," reče tiho, "vse strani,"

nego okrog," reče tiho, "nim nasmel."

"Kje je n," reče tiho, "e."

"e."

"e."

"e."

"e."

"e."

"e."

"e."

"e."

"e."

"e."

"e."

NA OBISK V STARO DOMOVINO

IZ NEMČIJE NA POTI PROTI DOMOVINI.

(Piše Mrs. Josephine Erjavec, Joliet, Ill.)

Težko smo že pričakovali, da bi se vlak že vendar enkrat začel pomikati naprej, kajti vsako minuto smo se bali, da stopi uradnik v voz ter nam zapleni fotografski aparat in filme, katere je moja hčerka vzela na postaji v Sent Veitu, kjer je bilo časa dovolj, saj smo čakali več kot pol ure. Vedela sem še iz Jugoslavije, da je strogo prepovedano jemati fotografske posnetke, posebno slike postaj in pa takih predmetov ali krajev, ki so posebne važnosti za sovražnike v slučaju vojne. Koliko bolj nevarno je torej šele bilo jemati fotografske posnetke na Nemškem in kaj lahko bi prišli v neprijetnosti in bil bi pravcat polom našega potovanja. Toda, za enkrat smo posnetkom postaje, na katerem se je tudi nahajalo več sto nazincev, ki so čakali drugega vlaka. Sedaj, kadar vidim to sliko na platnu, mi stopijo oni trenutki pred oči. — Končno vendar začne sprevodnik zapirati vrata železniškega voza in vlak se je začel počasi pomikati naprej. Vozili smo se več ur in vedno naleteli na kak predor, ki je ugasnil vse luči na vlaku, da smo bili mnogokrat v popolni temi. Končno smo se približali jugoslovanski meji. Vlak se je še enkrat ustavil na

ki da se piše Mrs. Jerina in je iz Chicago, katera se pa ravno današnji večer vrača nazaj v Ameriko. — Še tisti sitni uradnik, ki je pregledoval naše prtljago, je pristopil, toda to pot smo se prijateljsko pogovarjali, ne več strogo uradno. Seveda, jim ni zameriti strogosti, kadar vrše službo, kajti to je njihova dolžnost. — Ko se vlak ustavi v Lescahu, vstopi v naš kupe gospa, ki je imela turistovsko obleko na sebi z nahrbtnikom. Ko smo se začeli pogovarjati, je omenila, da je iz Beograda in da vsako leto prebije več tednov v Sloveniji. Sedaj da je bila delj časa v Kranjski gori in na Bledu. Tako smo videli, da drugi narodi ljubijo naša slovenska letovišča. — Zopet smo imeli za sabo Škofjo Loko in St. Vid ter že od daleč zagledali Mikličev hotel, nato kolodvor. To pot smo se namreč pripeljali v Ljubljano ponoči in je pogled na vse vse drugačen kot ob našem prvem prihodu.

Dopolnili smo naše 12 dnevno potovanje izven domovine in v teh dneh videli mnogo bivše Avstrije, Češke in Nemške. Napravili smo velik obseg in bi skoraj toliko daljave prevozili, kot iz Amerike v Evropo ali obratno. — Četudi smo imeli v načrtu, da si ogle-

Pisano polje

J. M. Trunk

Preteklost.
(Konec)

Ne gre za to. Stojim na stališču: ako bi bili ljudje res bratrance opic, bi pač bili. Vsako opletavanje, da bi ne bili, bi bila budalost; nič bi ne pomagalo. Ali imamo znanost ali le domnevo, da je tako, da so ljudje opični bratrance? Ali se piše o — preteklosti človeštva le radi — znanosti, radi pouka, razširjenja vede in prosvete? Morda. Če pa "znanost" ni znanost, le domneva? Komu naj hasne, kar ni nobena znanost, ali je le domneva, ki ne bo nikoli postala znanost? Bojim se pa, da se bodo v tem slučaju, ko se razpravlja o preteklosti človeštva oprijeli za — bratrance, opičjega bratrance, in dalje utegne tudi pri pisanju samem v podlistkih ali člankih prevladati neko strmljenje, da se pokazuje na bratrance vsaj, dasi ne na dedeja.

Članek v C. G. ni brez takih vsaj posrednih namigvanj in trditev, ki potrebujejo najmanj pravihnih tolmačenj. Članek n. pr. ima: "Vse življenje na zemlji. se je razvilo, ko so nastale razmere na tem planetu ugodne zanj. Za človeka velja to prav tako kakor za lilijo... žabo ali opico. Kakor vse rastline in živali, je tudi on plod razvoja." Res se ne trdi, da ni treba nobenega stvarnika, ampak do 99 odstotkov čitateljev, utegne tako soditi, ko čitajo o — razvoju. In vendar ves razvoj, če bi bil povsem znanstven in dokazan, ne more preko stvarnika. Odkod tista — megla, iz katere se je baje vse razvilo? "Ali naj se (človek) tega sramuje?" poprašuje člankar. Goto ne, ako je razvoj gola resnica, kakor je res gola resnica, da se iz otroka razvije mož, in tega se nihče še ni sramoval. Tu so čeri, na katerih bodo mnogi razbili — stvarnika, in razbili same sebe. Precej pa sune člankar v rebra, ko trdi: "Zdelo bi se tako, ko človek posluša tiste, ki hočejo po sili za naše pisme nekakšno izredno mesto v stvarstvu in ogorčeno odklanjajo vsako sorodstvo z ostalim življenjem na zemlji. Njihovemu umovanju je pač težko slediti. Kaj smo pravzaprav, če moremo zanikati to sorodstvo? Bogovi pač ne, angelji tudi ne..." Saj niste klado, da bi ne videli kam to cikla, in čemu se končno piše o — preteklosti človeštva. Kdo in kje so "tisti," ki bi zanikali sorodstvo človeka ne le z organičnim, celo tudi z neorganičnim življenjem na zemlji? Taka trditev je absurdna, in zato absurdno tudi sklepanje. Ali je to čitateljem v pouk? Ali člankar res še ni naletel pri "tistih" na mesto: "Vseje se telo živalsko... vsta-

lo bo telo...?"

Konec članka se glasi: "...dejstvo razvoja je utrjeno in dokazi, da je človeštvo preživelo povsem živalski način življenja, se polagoma dvigalo iz nižin, prekosilo vsa ostala bitja na zemlji in da ima pogoj za višji razvoj, se množe od dne do dne. In v tem se zdi, da je večja uteha kot v teoriji, da je bil človek nekdanj skoraj bogovom enak, pa je padel na sedanje nizko stanje." Tu se z vso jasnostjo pome, čemu se piše o — preteklosti človeštva. Kaj se bomo pričekali. Obrnimo metlo. Ako je krščansko naziranje (bogovom enak... in padel) le teorija, ni resnica, potem se res ne more vršiti nobeno dviganje na taki le izmišljeni podlagi. Krščanstvo je z vso zgodovinsko in moralno in versko vsebino zapisano poginu. Ampak kam boste rinili z vašim "dviganjem," ako je vaša — evolucionizacija le na papirju? In čemu pišete o — utehi Resnica ne potrebuje takega podpiranja. Prav iz tega se pa vidi, da sloni — preteklost človeštva na podlagi, ki je najbolj važna za sedanost in prihodnost. Zato toliko pišejo. Le na tem je vse, kako pišejo in kaj pišejo.

*
Antislavizem. Ako je Engels ali je Marks zapisal nekaj manj čednega o značaju Slovanov, se to ne more imenovati antislavizem, če je sodba opravičena, pravična. Ako je le natolcevanje, pač. Najmanj pa je antislavizma, če kdo le tako pisanje omeni, in bi se motil pri tolmačenju. Pri vsakem "anti" gre za vpliv, kvarljiv vpliv. Ako je ta vpliv brezdomno na dlani, viden, resničen; se nihče ne more o takem "anti" pritoževati, naj gre potem za kak antisemitizem, antislavizem, antiklerikalizem... ali za katerikoli — anti. Pri golem natolcevanju, mržnji in srdi, ni noben "anti" na mestu.

Neki antislavizem ugaajo prav radi neki Slovani sami. Še danes hočejo biti neki samole — Austrians, in prav na grobne spomenike dajo vklepati, da je bil ta in ta rojen v — Austriji. V Saint Louisu, Mo., naletim nekoč na možakarja širokih pleč. Oko me nikakor ni varalo, pa sem, le vprašal, kaj je. "Hungarian," odgovori. Začnem nekaj po mažarsko žlobodirati, pa me gleda kakor krava nova vrata. Croatian... nak. To je prav nečeden — antislavizem.

Jubilej društva

Dne 3. septembra bodo v Dravljah slavili 30 letnico odkar je bilo ustanovljeno Katoliško prosvetno društvo.

—
"ŠIRITE AMER. SLOVENC"

ŽIVI IZVIRI

je krasna knjiga, ki govori o trdnem rodu Brjanov. Zanimiva povest, ki more vsakega zanimati. Spisal jo je znani slovenski pisatelj IVAN MATIČIČ, ki je spisal knjigo "Na krvavih poljanah".

Knjiga vsebuje 411 strani, tiskana na finem knjižnem papirju, platnice klasično moderno opremljene, vezana v platno.

KNJIGA STANE S POŠTNO

\$2.00

Naroča se od:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 W. Cermak Rd. -:- Chicago, Illinois

Tiskarna
Amerikanski
Slovenec

1849 West Cermak Road,
CHICAGO, ILLINOIS